

CONVENTION

on the Suppression of Unlawful Acts Relating to International Civil Aviation
Done at Beijing on 10 September 2010

CONVENTION

sur la repression des actes illicites diriges contre l'aviation civile internationale
Faite a Beijing le 10 septembre 2010

CONVENIO

para la repression de actos ilcitos relacionados con la aviacion civil internacional
Hecho en Beijing el 10 de septiembre de 2010

КОНВЕНЦИЯ

о борьбе с незаконными актами в отношении международной гражданской авиации
Совершена в Пекине 10 сентября 2010 года
20104 9 Я 1

Жарандык авиацияга каршы мыйзамсыз актылар менен күрөшүү жөнүндө
2010-жылдын 10-сентябрында Пекин шаарында аткарылган

КОНВЕНЦИЯ

ЭЛ АРАЛЫК ЖАРАНДЫК АВИАЦИЯ УЮМУНУН Башкы катчысынын санкциясы менен ИКАОдо жарыланган. 999 University Street, Montreal, Quebec, Canada H3C 5H7

Тапшырыктарды кабыл алуу жана сатуу боюнча агенттердин толук тизмеги жана китеп сатуучу фирмалар ИКАОнун вебсайтына www.icao.int жүктөлгөн

Doc 9960, Жарандык авиацияга каршы мыйзамсыз актылар менен күрөшүү жөнүндө
Конвенция .тапшырыктын номери: 9960 ISBN 978-92-9231-777-5

©ИКАО 2011

Бардык укуктар корголгон. Бул чыгарылыштын эч кандай бөлүгү Эл аралык жарандык авиация уюмунун алдын ала кат түрүндөгү уруксаатысыз издөө системалаарында же эч кандай формада эч кандай шартта чыгарылбайт жана сакталбайт.

**ЭЛ АРАЛЫК ЖАРАНДЫК АВИАЦИЯГА БОЛГОН МЫЙЗАМСЫЗ
АКТЫЛАР МЕНЕН КҮРӨШҮҮ ЖӨНҮНДӨ**

КОНВЕНЦИЯ

МАМЛЕКЕТТЕР – БУЛ КОНВЕНЦИЯНЫН КАТЫШУУЧУЛАРЫ,

Жарандык авиацияга каршы багытталган мыйзамсыз актылар, жактардын жана мүлктөрдүн коопсуздугуна шек келтирүүгө, аба билдирүүлөрүн кескин түрдө бузууда, аэропорт жана аэронавигациялардын иш аракеттерин бузууда жана ошондой эле дүйнө элинин бардык мамлекеттер үчүн жарандык авиациянын иш аракеттеринин тартибине жана коопсуздугуна болгон ишенимин бузушуна **ТЕРЕҢ ТЫНЧСЫЗДАНУУ** МЕНЕН,

Жарандык авиацияга каршы коркунучтардын жаңы түрлөрү, мамлекет тарабынан макулдашылган жаңы күчтөрдү, саясий кызматташтыктарды талап кыла тургандыгын **ЭСКЕ АЛЫП**,

Мындай коркунучтарга натыйжалуу каршы туруу үчүн, жарандык авиацияга каршы мыйзамсыз актыларды токтотуу жана алар менен күрөшүүдө эл аралык кызматташтыктын укуктук чектерин бекемдөө зарыл экендигине **ИШЕНИП**,

ТӨМӨНДӨГҮЛӨР ЖӨНҮНДӨ МАКУЛДАШЫШТЫ:

1-берене

1. Эгер кайсы бир жак мыйзамсыз жана атайлап, төмөнкү иш аракеттерди жүргүзсө, ал кылмыш кылды деп табылат:

- а) учуу учурунда аба кемесинин ичиндеги жакка зомбулук көрсөтсө, эгер мындай зомбулук бул аба кемесинин коопсуздугуна шек келтирсе; же
- б) кыймыл убагындагы аба кемесин бузса, же бул аба кемесин жарактан чыгарып же учуу учурунда анын коопсуздугуна шек келтирсе; же
- в) Иш аракеттеги аба кемесине терс таасирин тийгизип же буза турган затты же тетикти аба кемесинин ичине киргизип, учуу учурундагы аба кемесинин коопсуздугуна шек келтире турган бул аба кемесин бузулуп же залал келтирүүсүнө алып келген; же
- г) Аэронавигациялык каражаттарды бузуп же аны колдонууда тоскоолдук жарата турган сыяктуу акт учуудагы аба кемесинин коопсуздугуна заал келтирсе; же
- д) чындыкка дал келбеген билдирүүлөрдү жиберүү менен, учуудагы аба кемесинин коопсуздугуна шек келтире турган; же
- е) мүлккө же айлана чөйрөгө олуттуу зыян келтирип же жабыр тартып, өлүмгө алып келүү максатында эксплуатациядагы аба кемесин колдонот; же

ж) мүлккө же айлана чөйрөгө олуттуу зыян келтирип же денеге залал тийгизип, өлүмгө алып келе турган БХЯ ок атуучу куралы же жарылуучу, радиоактивдүү же аналогдук заттарды эксплуатациядагы аба кемесинин бортунан ыргытат же бошотот; же

з) мүлккө же айлана чөйрөгө олуттуу зыян келтирип же денеге залал тийгизип, өлүмгө алып келе турган ар кандай БХЯ ок атуучу куралы же жарылуучу, радиоактивдүү же аналогдук заттарды эксплуатациядагы аба кемесинин бортуна же аба кемесине каршыпайдаланат; же

и) аба кемесинин бортунда ташууга көмөк көрсөткөн же ташууга алып келген иш аракеттерди жазап, ташууларды аткарат:

- 1) кандайдыр бир жарылуучу затты же радиоактивдүү материалды калкты коркутуу, өкмөттү же эл аралык уюмду мажбурлоо максатында шарты менен же улуттук мыйзам чыгарууда каралгандай өлүмгө же денеге олуттуу зыян келтирүү же жапа чектирүү үчүн дайындалгандыгын билип, кандайдыр бир иш аракеттерди жүргүзүү же андан кармануу; же
- 2) 2-беренде аныкталгандай БХЯ куралы экенин билип, БХЯнын кайсы бир куралы; же
- 3) Атомдук энергия боюнча эл аралык агенттиги менен кепилдиктер жөнүндө макулдашууларга ылайык, кепилдиктер тарабынан камтылбаган ядерлик жарылуучу каражаттар менен байланыштуу же башка ядерлик иш аракеттерде пайдаланууга дайындалгандыгын билип, атайы бөлүнүүчү материалды чыгаруу же пайдалануу, кайра иштетүү үчүн атайын дайындалган же даярдалган атайы бөлүнүүчү материалды же тетикти же материалдын кайсы бир баштапкы материалы; же
- 4) БХЯ курал жарагын алып келүү же чыгарууда олуттуу салым кошкон кайсы бир тетиктерди, материалдарды, жана программалык камсыздоону же тиешелүү технологияларды мыйзамдуу уруксаатсыз жана аны ушундай максатта пайдаланууда;

7- беренде эске алынгандай, келишимдер менен катышуучусу болгон жайылтпоо тууралуу көп тараптуу келишимде колдонулган укуктарына, милдеттерине жана жоопкерчиликтерине дал келе турган иш аракеттерине же пайдалануу үчүн мындай тетиктерди же материалдарды ташып келүү 3) жана 4) тарамчаларда каралагандай кылмыш катары эсептелбейт, ыйгарым укуктуу Катышуучу-Мамлекет, юридикалык же физикалык жак тарабынан кабыл алынган иш аракеттер менен бирге катышуучу-Мамлекеттердин иш аракеттеринин, шартында.

2. Эгер кайсы бир жак мыйзамсыз, атайлап кайсы бир тетикти, затты же курал-жарак колдонуу менен кылмыш кылса ал жак кылмыш кылды деп табылат:

- а) аэропорттогу эл аралык жарандык авиацияны тейлеген жактын ден-соолугуна олуттуу зыян келтирип же өлүмгө алып келе турган зомбулук актысын кылат: же
- в) эл аралык жарандык авиацияны тейлеген аэропорттун же аэропортто кыймылсыз турган аба кемесинин тозмолоруна жана тетиктерине олутту түрдө залал келтирет же бузат, же аэропорттун кызматтарынын ишин бузат,

эгер мындай акт бул аэропорттун коопсуздугуна шек келтирсе же шек келтире тураган болсо.

3. Кайсы бир жак болбосун, эгер ал жак төмөнкү иштерди кылса, анда кылмыш кылды деп табылат:

а) 1 пункттун, а), Б), с), d), f), g) и h) тарамчаларда көрсөтүлгөн кылмыштардын кайсы бирине коркунуч жаратса, *бул Берененин 2-пунктунда көрсөтүлгөн кылмышты; же

в) мыйзамсыз жана атайлап мындай кылмыш кылууга кайсы бир жак коркунуч жаратса,

бул коркунуч чындыгында бар экендигин тастыктоочу жагдайда.

4. Ошондой эле, эгер кайсы бир жак кылмыш кылды деп табылат:

а) бул Берененин 1 же 2-пункттарында көрсөтүлгөн кылмыштардын бирин жазоого шектелсе;

в) бул Берененин 1, 2, 3 же 4 а) пункттарында көрсөтүлгөн кылмыштарды аткаруу максатында башка жактарды уюштуруп же аларды жетектесе; же

д) Бул берененин 1, 2, 3 же 4 а) көрсөтүлгөн кылмыштарга катышуучу катары чыкса; же

е) Кайсы бир жак, бул Берененин 1, 2, 3, 4 а) 4 Б) же 4 с) пункттарында көрсөтүлгөн кылмыштарды жазагандыгын, же бул жак мындай кылмыш кылгандыгы үчүн жоопкерчиликке тартууга укук коргоо органдары тарабынан изделип жаткандыгын, мындай кылмыш үчүн жазалангандыгын билсе да, ал жактын иликтөөлөрдөн, куугунтуктардан же жазасынан качууга мыйзамсыз түрдө же атайлап жардам берсе.

5. Бул Берененин 1,2 жана 3 пункттарында көрсөтүлгөн кылмыштардын бирин факт түрүндө жазагандыгы же жазоого аракет кылгандыгына карабастан, төмөнкү көрсөтүлгөндөрдүн эки тең же бири атайылап аткарылса, анда Ар бир катышуучу-Мамлекет кылмыш болду деп табат:

а) бул Берененин II 2 же 3 пункттарында көрсөтүлгөн кылмыштарга катышкан бир же бир канча жактар менен көмүскө сүйлөшүүлөргө кирүүдө, эгер бул кылмыш улуттук мыйзамчыгаруу тарабынан каралса, ошондой эле бул көмүскө сүйлөшүүлөрдү ишке ашыруу үчүн көмүскө сүйлөшүүлөрдүн катышуучуларынын бири менен иш аракеттерди аткарууга ниеттенип жатса; же

в) Бул Берененин 1,2 жана 3 пункттарында көрсөтүлгөн бир же андан көп кылмыштарга жактардын тобу менен, бир максаттарга иш аракет жумшаган кандайдыр бир башка түрдө катышуу, жана мындай кыймыл:

Бул Берененин 1,2 жана 3 пункттарында көрсөтүлгөн кылмыш аракеттеринин жалпы мүнөзүнө колдоо көрсөтүү максатында же топтун максаты, эгер мындай максат кылмыш кылуу менен байланыштуу болсо,

i) Бул Берененин 1,2 жана 3 пункттарында көрсөтүлгөн кылмыш кылуу ниетин билүү менен.

2-берене

Бул Конвенциянын максаттары үчүн:

а) Кириүүжана чыгуу экишктеринин бардыгы ачылгычакты аба кемеси учууда деп эсептелет; аргасыз конуу учурунда, компетенттүү бийликтер аба кемеси жана аба кемесиндеги жактар жана мүлктөр үчүн өзүнө жоопкерчилик алгычакты учуу улантылат деп эсептелет.

в) аба кемеси конгондон кийин жыйырма төрт саат өткүчөктү конкреттүү учууга экипаж же жердеги жумушчулар тарабынан учуу алдындагы даярдыктарды жүргүзүү учурунан тартып,

эксплуатацияда деп эсептелет; бул берененин а) пунктунда аныкталгандай кандай кана жагдай болбосун аба кемеси учуу учурунда эксплуатация мөөнөтү улана берет.

- с) "аэронавигациялык каражаттар" аба кемесинин навигациясы үчүн зарыл болгон белгилерди, берилмелерди, маалыматтарды жана түзүмдөрдү камтыйт;
- д) "уулуу химикат"- бул өзүнүн уулуу таасирине жараша адам өмүрүнө же жан жаныбарларга өлүмгө алып келе турган, убактылуу жөндөмүн жоготуучу эффект же дайыма зыян келтирүүчү химиялык заттар эсептелет. Бул жакка алардын чыгуусунан же өндүрүү жолунан көз карандысыз жана алар объекттерде, ок-дарыларда же дагы бир башка жерде өндүрүлгөндүгүнөн көз карандысыз бардык химикаттар тиешелүү;

"радиоактивдүү материал" – өзүнөн өзү тарап, курамында нуклид жана башка радиоактивүү заттары бар (бир же бир канча иондоштурулган нурланууну таратуу процесси, мисалга:альфа-нурлануу, бета-нурлануу, нейтрондук жана гамма-нурлануу) жана өзүнүн радиологиялык касиеттеринин же бөлүнүү касиеттеринин күчү менен өлүмгө, жеке менчиктерге же айлана чөйрөгө олуттуу жапа чегүүлөргө алып келген ядерлик материалдар эсептелет;

"ядеролук материал"-деп плутоний түшүндүрүлөт, плутонийден башка изотоптордун аралашмасы менен, плутоний-238 боюнча 80% ттен ашкан, уран-233, уран-235 изотоптору менен аралашкан жаратылышта руда же руда калдыктарынын формасында кездешкен, же жогоруда айтылган бир же бир канча элементтер камтылган башка бир материал эсептелет.

"уран, уран-235 же уран-233 изотоптору менен байытылган" уран-235 же уран-233 изотопторунан турган же мындай сандагы эки изотоп тең жаратылышта кездешкен уран-238 изотобунун пайызына караганда уран-235 изотобунун ашыкча пайызынын суммасы жогору болгон уран аталат.

" БХЯ куралы" төмөндөгүлөрдү билдирет:

а) "биологиялык куралдарга", төмөнкүлөр кирет:

- i) Микробиологиялык же башка биологиялык агенттер же токсиндер алардын өндүрүлүшү же жаралышы кандай болсо да профилактикага, коргонуучу же башка тынчтык максаттары үчүн дайындалган мындай түрдө же санда; же
- ii) Куралдуу кагылышууда же душмандык максатта агенттерди де токсиндерди пайдалануу үчүн дайындалган куралдар, тетиктер жана жеткирүү каражаттары;

в) жамааттык же жекече болгон - "химиялык куралдар":

i) төмөнкүдө дайындалган учурлардан башка, уулуу химикаттар жана алардын прекурсорлору:

А) өндүрүштүк, айыл-чарба, изилдөө, саламаттыкты сактоо, фармацевтикалык жана башка тынчтык максаттары үчүн; же

в) коргонуу максатында, тактап айтканда уулуу химикаттардан жана химиялык куралдар менен түзмөтүз байланышы бар максаттар үчүн; же

С) согуш баштоо каражаты катары химикаттардын уулуу касиеттерин пайдалануудан көз каранды болбогон , аскердик максаттарга; же

Д) правоохранных целей, включая борьбу с беспорядками в стране, при том условии, что виды и количества соответствуют таким целям;

ii) б) i) тарамчаларында көрсөтүлгөн, уулуу касиеттердин эсебинен өлүмгө алып келе турган же башка зыян келтирүүдө мындай ок-дарыларды жана түзмөктөрдү колдонуу жыйынтыгында, атайы дайындалган ок-дарылары жана түзмөктөр;

iii) б) ii) тарамчаларында көрсөтүлгөн ок-дарыларды жана түзмөктөрдү колдонууга байланыштуу атайы дайындалган кайсы бир жабдык;

с) ядролук курал жана башка ядролук жарылуучу түзмөктөр;

i) "прекурсор"- бул кандай кана жолу менен болбосун уулуу химикаттарды өндүрүүдө катышкан ар кандай химиялык реагент аталат. Бул жакка бинардык же көп компоненттүү химиялык түзүмдүн бардык негизги компоненти тиешелүү болот.

“баштапкы материал” жана “атайын бөлүнүүчү материал” терминдери 1956-жылдын 26-октябрындагы, Нью-Йорк шаарында аткарылган, атомдук энергия жөнүндө Эл аралык агентствосунун Уставында берилгендей мааниге ээ.

3-берене

Ар бир катышуучу-Мамлекет 1-Беренедө көрсөтүлгөн кылмыштар боюнча, оор кылмыш жазаларын колдонууга милдеттенишет.

4-берене

1. Ар бир катышуучу-Мамлекет өз ара ички укуктарынын принциптерине ылайык, анын аймагындагы же анын мыйзамдарына ылайык бекитилген юридикалык жакты, 1-Беренедө көрсөтүлгөн кылмышта чыккан юридикалык жакты башкаруу же көзөмөлдөөгө жооптуу физикалык жак тарабынан аткарылган кылмыш үчүн тиешелүү чараларды көрө алат. Мындай жоопкерчилик, жазык, жарандык жана административдик мүнөздү камтышы мүмкүн.

2. Мындай жоопкерчилик, бул кылмыштарды кылган физикалык жактардын жазык жоопкерчилиги үчүн зыянсыз келет.

3. Эгер катышуучу-Мамлекет бул Макулдашуунун 1-пунктуна ылайык юридикалык жакты жоопко тартууга тиешелүү чараларды кабыл алса, анда ал колдонула турган жазык, жарандык-укуктук же административдик санкциялардын эффективдүүлүгүн, ченемдүүлүгүн жана таасир тийгизүүдөн кармануусун камсыздайт.

5-берене

1. Бул Конвенция аскердик, бажы жана милиция кызматтарындагы аба кемелерине колдонулбайт.

2. 1-Берененин 1-пунктунун а), б), с), е), f), g), h) жана i) тарамчаларында каралган учурларда, бул Конвенция, аба кемеси эл аралык учууларды же ички авиа каттамдарында учууларды аткаргандыгына көз карандысыз колдонулат, эгер төмөнкүлөр кана көрсөтүлбөсө:

а) аба кемесинин анык же белгиленген учуу жана конуу орду бул аба кемесинин каттоодон өткөн

мамлекетинин аймагынын чегинен башка жерде жайгашса; же

в) кылмыш аба кемеси каттоодон өткөн мамлекетинин башка мамлекетинин аймагында болсо.

1- Берененин 1-пунктунун а), Б),с), е), f), g), h) жана i) тарамчаларында каралган учурларда, бул Берененин 2-пунктуна карабастан, эгер кылмышкер же болжолдуу кылмышкер бул аба кемесинин каттоодон өткөн мамлекетинен башка мамлекеттин аймагында болсо бул Конвенция, ошондой эле мүнөздө колдонулат.

3. 15-Беренедө көрсөтүлгөн катышуучу-Мамлекеттер жөнүндө жана 1- Берененин 1-пунктунун а), Б),с), е), f), g), h) жана i) тарамчаларында көрсөтүлгөн учурларда, эгер бул Берененин 2-пунктунун а)тарамчасында көрсөтүлгөн аймактар колдонулбаса, 15-Беренедө көрсөтүлгөн мамлекеттердин биринин аймагында жайгашса, кылмыш болгон же болбосо кылмышкер же болжолдуу кылмышкер кайсы бир мамлекеттин аймагында болсо, бул Ковенция колдонулбайт.

4. 1- Берененин 1-пунктунун d) тарамчасында каралган учурда, бул Конвенция - аэронавигациялык каражаттардын эл аралык аэронавигциялар үчүн кана пайдаланылган учурда кана колдонулат.

5. Бул берененин 2, 3, 4, жана 5 –пункттарынын жоболору, бул Берененин 4-пункту тарабынан каралган учурларда колдонулат.

6-берене

1. Бул Конвенцияда эл аралык укуктарга ылайык, бөлүп караганда Бириккен Улуттар Уюмунун, Эл аралык жарандык авиация жөнүндө Конвенциянын жана Эл аралык гуманитардык укуктардын максаттарына жана принциптерине ылайык мамлекеттердин жана жактардын укуктарына, милдеттерине жана жоопкерчиликтирине тийбейт.

2. Куралдуу күчтөрдүн куралдуу кагылыш учурундагы иш аракеттери, бул терминдер Эл аралык гуманитардык укуктарда түшүндүрүлгөндөй , бул укуктар менен жөнгө салынган терминдер бул Конвенция тарабынан жөнгө салынбайт, ошондой эле расмий функцияларды ишке ашыруу аракеттери, эл аралык укуктарда башка ченемдер менен жөнгө салынгандыгына байланыштуу, мамлекеттин аскердик күчтөрүнүн расмий функцияларын ишке ашыруу максатында кабыл алган иш аракеттери да Конвенция тарабынан жөнгө салынбайт.

3. Бул Берененин 2-пунктунун Жоболору мыйзамсыз башкача айтканда башка мыйзамдардын негизинде соттук териштирүүлөргө жолтоо болуучу катары же башка актыларды мыйзамдуу кылуучу катары талкууланбайт.

7-берене

Бул Конвенцияда 1968-жылдын, 1-июлундагы Вашингтондо, Лондондо жана Москвада кол коюлган, ядерлик курал-жаракты таратпоо жөнүндөгү Келишимге ылайык укуктарга, милдеттерге жана жоопкерчиликке, 1972-жылдын, 10-апрелинде Вашингтон, Лондон жана Москва шаарларында кол коюулган бактериалык (биологиялык) жана уулуу куралдардын запастарын иштетүүгө, өндүрүүгө жана топтоого тыюу салуу Конвенциясы, же 1993-жылдын 13-январында кол коюлган химиялык куралдарды иштетүүгө, өндүрүүгө жана топтоого жана колонууга жана аны жоготууга тыюу салуу жөнүндөгү Конвенция тарабынан мындай келишимдеги катышуучу-Мамлекеттердин укуктарына эч кандай тийишпейт.

8-берене

1. Ар бир катышуучу-Мамлекет 1-Беренедө берилген кылмыштардын үстүнөн өзүнүн юрисдикциясын орнотууга зарыл болгон чараларды төмөнкүдө көрсөтүлгөн учурларда, кабыл

алат:

- a) кылмыш берилген мамлекеттин аймагында болгон кезде;
 - в) кылмыш берилген мамлекетте катталган аба кемесинин бортунда же аба кемесине тиешелүү болсо;
 - с) Кылмыш бортунда болгон аба кемеси аймакта консо жана болжолдуу кылмышкер аба кемесинин бортунан чыга элек болсо;
 - d) кылмыш ижарачыга экипажсыз ижарага берген аба кемесинин бортунда же аба кемесине тиешелүү болгон кезде, негизги жумуш орду же ижарачы бул мамлекетте туруктуу келүүчү орду болбосо ;
 - e) кылмыш бул мамлекеттин жараны тарабынан аткарылган кезде.
2. Ар бир катышуучу-Мамлекет төмөнкүдө көрсөтүлгөн учурларда кайсы бир кылмышка тиешелүү өзүнүн юрисдикциясын беките алат:
- a) кылмыш бул мамлекеттин жаранына карата болгон учурда;
 - в) кылмыш жарандыгы жок бул мамлекеттин аймагында жашап жаткан жак тарабынан болгон учурда.
- .
3. Ар бир катышуучу-Мамлекет – кылмышка шектүү анын аймагында болуп жана ал 12-Беренеге ылайык бул жакты бул Берененин пункттарына ылайык мындай кылмыштарга катышуучу-Мамлекеттердин бирине да бербесе, анда 1-Беренедө көрсөтүлгөн кылмыштарга карата өзүнүн юрисдикциясын орнотуу үчүн тиешелүү чараларды кабыл алат.
4. Бул Конвенция улуттук мыйзамчыгарууга ылайык, бардык жаза юрисдикциясын ишке ашыруу иштерин чыгарбайт.

9-берене

1. Кылмышкердин же кылмышка шектүү жүргөн ар бир катышуучу-Мамлекет жагдайдын талап кылып жаткандыгына ынанып, бул жактын камакка алат же өзүнүн болгондугун камсыздоочу же башка чараларды көрөт. Камакка алуу же башка чаралар бул мамлекеттин мыйзамчыгарууларына ылайык аткарылат, бирок кылмыш ишин козгоо же чыгаруу боюнча иш аракеттерди кабыл алуу үчүн керектүү убакытка чейин кана созулушу мүмкүн.
2. Мындай мамлекет токтоосуз түрдө жагдайды алдын ала изилдөө иш аракеттерин жүргүзөт.
3. Бул Берененин 1 пунктуна ылайык, камакта жаткан кайсы бир жакка ал мамлекеттин жараны болуп эсептелген мамлекеттин жакынкы өкүлчүлүгүнө токтоосуз түрдө байланышуу үчүн жардам берилет.

4. Катышуучу-Мамлекет бул Беренеге ылайык кайсы жакты камакка алса, анда алар 8-берененин 1 пунктуна ылайык, юрисдикцияны бекиткен жана 21-берененин 4-пунктунун а) тарамчасына ылайык юрисдикцияны бекитип жана депозитарийди маалымдаган катышуучу-Мамлекетке, жана аны максаттуу деп эсептесе ар бир башка кызыкчылыгы бар мамлекеттер мындай жактын камакка алынгандыгы боюнча фактыга жана бул жактын камакка алынуусуна негиз болгон жагдайлар тууралуу, кечиктирилгис түрдө билдирүүгө тийиш. Бул Берененин 2-пунктунда каралган, алдын ала иликтөө иштерин жүргүзүп жаткан катышуучу-Мамлекет кечиктирилгис түрдө жогоруда көрсөтүлгөн катышуучу-Мамлекетке чогултулган маалыматтар жана юрисдикция жүргүзүүгө ниети бар же жок экендиги тууралуу билдириши керек.

10-берене

Кылмышка шектүү жүргөн аймагындагы катышуучу-Мамлекет эгер ал жакты тапшырбаса, кылмыш ал мамлекеттин аймагында болгондугуна же болбогондугуна карабастан кылмыш жоопкерчилигине тартуу максаттары үчүн, бул ишти компетенттүү органдарына окөрүп берүүгө милдеттүү. Бул органдар, бул мамлекеттин мыйзамчыгарууларына ылайык башка учурдагы оор мүнөздөгү кылмыштарды карагандай эле мүнөздө чечимдерди кабыл алшат.

11-берене

Камакка алынган же башка чаралар колдонулган же бул Конвенцияга ылайык башка териштирүү иштери жүрүп жаткан кайсы бир жакка, бул жак жүргөн мамлекеттин мыйзамчыгарууларына эл аралык укук жоболоруна анын эсебинде адам укуктары жөнүндө жоболорго ылайык бардык укуктар жана кепилдиктер менен колдонууга жана адилеттүү мамиле кылууга кепилдеме берилет.

12-берене

1. 1-Беренедө көрсөтүлгөн кылмыштар, өткөрүп берүү жөнүндөгү катышуучу-Мамлекеттердин ортосунда түзүлгөн келишимдеги өткөрүп берүүнү талап кылган кылмыштарга киргизүүгө туура келет деп эсептелет. Катышуучу-Мамлекеттер мындай кылмыштарды өз ара түзүлгөн өткөрүп берүү тууралуу келишимге ылайык өткөрүп берүүнү талап кылган кылмыштар катары киргизүүгө милдеттенишет.

2. Эгер катышуучу-Мамлекет өткөрүп берүү келишими түзүлбөгөн башка катышуучу-Мамлекеттен өткөрүп берүү өтүнүчүн алса, ал өткөрүп берүү үчүн юридикалык негиз катары 1-Беренедө көрсөтүлгөн кылмыштарга тиешелүү бул Конвенцияны өзү каалагандай карай алат. Өткөрүп берүү иштери, өткөрүп берүү жөнүндө кайрылуу келип түшкөн мамлекеттин мыйзамчыгаруулары караган шарттарга ылайык аткарылат.

3. Өткөрүп берүү боюнча келишими жок Катышуучу-Мамлекеттер, 1-Беренедө берилген кылмыштарды, өткөрүп берүү тууралуу кайрылган мамлекеттин мыйзамчыгаруу шарттарына ылайык өткөрүп берүү иш аракеттерин өз ара карай алышат.

4. Кылмыштардын ар бири катышуучу-Мамлекет тарабынан кылмыш болгон жерде кана эмес 8-Берененин 1-пунктунун Б), с), d) жана е) тарамчаларына ылайык жана 8-Берененин 2-пунктуна ылайык юрисдикциясын орноткон катышуучу-мамлекеттердин аймагында болгон кезде өткөрүп берүү максатында каралат.

5. Өткөрүп берүү максаттары үчүн 1-Берененин 5-пунктунун а) жана Б) тарамчаларында көрсөтүлгөн ар бир кылмыштар, катышуучу-мамлекеттер тарабынан эквиваленттүү катары каралат.

13-берене

1-Беренедө көрсөтүлгөн кылмыштардын бири дагы саясий кылмыш , же саясий кылмыш менен байланыштуу же саясий мотивдер менен чакырылган кылмыштарга өткөрүп берүү же өз ара укук жардамынын максатында каралбайт. Ошондуктан өкөрүп берүү өтүнүчү же өз ара укуктук жардам көрсөтүү боюнча өтүнүчү саясий кылмыш менен байланыштуу же саясий мотивдер менен чакырылган кылмыштардын өтүнүнчү четке кеагылбашы керек.

14-берене

1-беренедеги көрсөтүлгөн кылмыштарга байланыштуу өткөрүп берүү өтүнүчү же бул кылмышка тиешелүү өз ара укуктук жардам көрсөтүү бул жактын расасы, дини, улуту, этникалык чыгуусу, саясий ишенүүлөрү жана жынысы же бул өтүнүчтү ынандыруу кайсы бир себептерден улам бул жактын абалына зыян келтирилиши мүмкүн экендиги тууралуу катышуучу-Мамлекет олуттуу себептерди баамдаса, анда бул Конвенцияда кайсы бир жакты өткөрүп берүү же өз ара укуктук жардам көрсөтүү милдеттүү катары талкууланбайт.

15-берене

Бул Конвенциянын иш аракеттеринде каттоочу мамлекет катары чыгып жана юрисдикциясын ишке ашырган тиешелүү мүнөздө ар бир аба кемесине өзүнүн эсебинен биргелешкен же эл аралык каттоодон өтүүгө туура келген, биргелешкен аба транспорттук эксплуатациялык уюмдарды же эл аралык эксплуатациялык агентстваларды түзгөн катышуучу-Мамлекеттер, бул тууралуу Эл аралык жарандык авиациясынын башкы Катчысына билдиришет жана мындай билдирүү бул Конвенциянын катышуучу-мамлекеттерине таркатылат.

16-берене

1. Эл аралык укуктарга жана улуттук мыйзамчыгарууга ылайык 1-Беренедө

көрсөтүлгөн кылмыштарды токтотуу максатында катышуучу-Мамлекеттер бардык иш жүзүндөгү чараларды кабыл алууга умтулушат.

2. 1-Беренедө көрсөтүлгөн кылмыштардын бири болгон учурда, учуу үзгүлтүккө учурап же кийинкиге калтырылса, аба кемеси жайгашкан кайсы бир катышуучу-Мамлекеттин жүргүнчүлөрү жана экипажы мүмкүн болушунча алардын жүрүүсүн улантып жана аба кемесин жана анын жүктөрүн мыйзамдуу ээлерине жеткирип берет.

17-берене

1. Катышуучу-Мамлекеттер 1-Беренедө көрсөтүлгөн кылмыштарга тиешелүү колдонулган жазык-прецеденттери үчүн бири бирине толук укуктук жардамдарды көрсөтүшөт. Бардык учурларда, өтүнүч жолдонгон Мамлекеттин мыйзамчыгаруулары колдонулат.

2. Бул Берененин 1-пунктунун жоболору, жазык иш аракеттери боюнча жарым жартылай же толугу менен өз ара укуктук жардам көрсөтүү боюнча башка бир келишимдин жоопкерчилиликтерине таасирин тийгизбейт.

18-берене

1-Беренедө көрсөтүлгөн кылмыштардын бири улуттук мыйзамчыгарууларга ылайык аткарылат деп болжолдогон кайсы бир катышуучу-Мамлекет, анын оюу боюнча 8-Берененин 1 жана 2 пункттарында көрсөтүлгөн мамлекеттер деп эсептеген катышуучу-Мамлекеттерге өзүндөгү бардык тиешелүү маалыматтарды жиберүүгө тийиш.

19-берене

Ар бир Катышуучу-мамлекет өзүнүн улуттук мыйзамчыгаруусуна ылайык, Эл аралык жарандык авиация Кеңешине төмөнкүлөр боюнча маалыматты мүмкүн болушунча кечиктирилгис түрдө билдирип турушу керек:

- а) кылмыштардын жагдайын;
- в) 16-Берененин 2-пунктуна ылайык колдонулган иш аракеттерди;
- с) кылмышкерге же кылмышка шектүүгө, анын ичинде өкөрүп берүү же башка укуктук иш аракеттер боюнча иштердин жыйынтыгына карата кабыл алынган чаралар.

20-берене

1. Бул Конвенциянын талкуулоо же колдонуу боюнча эки же андан ашык катышуучу-Мамлекеттердин ортосундагы сүйлөшүүлө жолу менен чече албаган тартыш маселелер, алардын биринин өтүнүчү менен арбитражга өткөрүлүп берилет. Тараптын арбитраж боюнча өтүнүчүнөн тартып алты айдын ичинде арбитражды уюштуруу маселеси боюнча келишимге келе албаса, бул Тараптардын кайсы биринин өтүнүчү менен тартыш маселелер Соттун Статусуна ылайык, Эл аралык Сотко өткөрүлүп берилиши мүмкүн.

2. Ар бир Мамлекет бул Конвенцияга кол коюуда, ратификациялоодо жана бекитүүдө же ага кошулууда анын алдындагы пункттардын жоболоруна өзүн тиешелүү деп эсептебери тууралуу билдире алат. Башка катышуучу-Мамлекеттер мындай эскертме кылган кайсы бир катышуучу-Мамлекет менен болгон карым катнашта анын алдындагы пункттун жоболору боюнча байланышы жол болуп эсептелет.

21-берене

1. Бул Конвенция 2010-жылдын 30-августунан 10-сентябрына чейинки Пекин шаарында болуп өткөн авиа коопсуздугу боюнча Дипломатиялык конференцияда катышкан мамлекеттер тарабынан 2010-жылдын 10-сентябрында Пекин шаарында кол коюуга ачык. 2010-жылдын 27-сентябрынан кийин бул Конвенция бардык мамлекеттер тарабынан 22-Беренеге ылайык анын күчүнө киргенге чейин, Монреалдагы Эл аралык жарандык авиация уюмунун Штаб-квартирасында бардык мамлекеттер тарабынан кол

коюуга ачык болот.

2. Бул Конвенция ратификациялоого, кабыл алууга же бекитүүгө жатат. ратификациялоого, кабыл алууга же бекитүү боюнча документтер учурда депозитарий катарды дайындалган Эл аралык жарандык авиация уюмунун катчысына сактоого берилет.

3. Бул Берененин 2-пунктуна ылайык бул Конвенцияны ратификациялабаган, кабыл албаган жана бекитпеген кайсы бир мамлекет качан болбосун ага кошула алат. Кошулуу боюнча документ депозитарийдин сактоосуна сактоого берилет.

4. Бул Конвенцияны ратификациялоо, кабыл алуу, бекитүү же ага кошулууда ар бир катышуучу-Мамлекет:

а) 8- Берененин 2-пунктуна ылайык, улуттук мыйзамчыгаруусунун чегинде депозитарийди юрисдикциясы жөнүндө жана анын ар кандай өзгөрүүлөрү тууралуу токтоосуз түрдө маалымдайт;

в) 1-Берененин 4-пунктунун d) тарамчасынын жоболорун үй-бүлө өкүлдөрүн жоопкерчиликтен бошотуу боюнча, өзүнүн жазык укуктарына ылайык кабыл ала тургандыгын билдире алат.

22-берене

1. Бул Конвенция, ратификациялоо, кабыл алуу же бекитүү жөнүндөгү жыйырма экинчи документти сактоо үчүн өткөрүп бергенден кийин, экинчи айдын биринчи күнү күчүнө кирет.

2. Бул Конвенцияны ратификациялаган, кабыл алган, бекиткен жана ага кошулган ар бир мамлекет үчүн, бул мамлекеттин ратификациялоо, кабыл алуу, бекитүү жана кошулуу жөнүндөгү өзүнүн документин, ратификациялоо, кабыл алуу же бекитүү жөнүндөгү жыйырма экинчи документти сактоо үчүн өткөрүп бергенден кийин, экинчи айдын биринчи күнүндө бул Конвенция күчүнө кирет.

3. Бул Конвенция күчүнө кирер замат, ал депозитарий тарабынан Бириккен Улуттар Уюмунда катталат.

23-берене

1. Кайсы бир катышуучу-Мамлекет, бул Конвенцияны депозитарийди кат түрүндө маалымдоо менен бул Конвенцияны жокко чыгара алат.

2. Жокко чыгаруу иш аракеттери депозитарий тарабынан билдирүү алгандан бир жыл өткөндөн кийин күчүнө кирет.

24-берене

Катышуучу-мамлекеттердин ортосунда бул Конвенция төмөнкү документтердин алдында артыкчылыктарга ээ:

- а) 1971-жылдын 23-сентябрында Монреалда кол коюлган жарандык авиация коопсуздугуна каршы мыйзамсыз актылар менен күрөшүү жөнүндө Конвенция;
- в) 1988-жылдын 24-февралында кол коюулган, 1971-жылдын 23-сентябрында аткарылган, жарандык авиация коопсуздугуна каршы мыйзамсыз актылар менен күрөшүү жөнүндө Конвенцияны толуктоочу, эл аралык жарандык авиацияны тейлөөчү аэропорттордогу мыйзамсыз зомбулук актылары менен күрөшүү Протоколу.

25-берене

Депозитарий кечиктирилгис түрдө бул Конвенциянын катышуучу –Мамлекеттерине жана бул Конвенцияга кол койгон же ага кошулган мамлекеттерге, ар бир кол коюулган күнү, ратификациялоо, бекитүү, кабыл алуу жана кошулуу жөнүндөгү ар бир документтин сактоого өткөрүлүп берилген күнү жана бул Конвенциянын күчүнө киргендиги тууралуу жана башка тиешелүү маамыматтарды билдирип турат.

КҮБӨЛӨНДҮРҮҮ МЕНЕН төмөнкүдө кол койгон ыйгарым укуктуу өкүлдөр, милдеттүү түрдө ыйгарым укукталгандар, бул Конвенцияга кол коюушту.

АТКАРЫЛДЫ эки миң онунчу жылдын онунчу сентябрында Пекин шаарында орус, англис, араб, испан, кытай жана француз тилдеринде, жана бардык тексттер бирдей аудиттүү, жана мындай аудиттүүлүктү алуу менен, Конференциянын башкаруу төрагасынын укуктарынын чегинде Конференциянын катчылыгынын текшерүүсүнөн кийин аларды бири бирине ылайык келтирүү предметине корсөтүлгөн күндөн токсон күндүн ичинде. Бул Конвенция Эл аралык жарандык авиация уюмунун архивине сактоого калтырылат, ал эми анын тастыкталган көчүрмөлөрү бул Конвенциянын Келишимдеги мамлекеттердин депозитарийлерине жиберилет.